

[Bernhard Baunsgaard]

om, som hr. Karl O. Christiansen også sagde, at den, der har været i fængsel, er der fare for kommer igen. Det er derfor, jeg siger – og jeg glæder mig til engang at diskutere det igennem med hr. Hagen Hagensen –: er det overhovedet en rimelig sanktion, at vi bruger fængsel i disse tilfælde? Kan vi ikke finde noget bedre? Der er ting, der antyder, at netop dette at blive opdaget i sig selv er nok. Vi ved fra undersøgelser, at f. eks. sognene i Norge generelt har en meget lavere kriminalitet end i Danmark. Det er ikke, fordi jeg tror, nordmændene er bedre, det er, fordi man i disse landsogne har en ganske anden måde at tage overtrædelserne på; det er det omgivende samfunds sanktion, at de ikke vil finde sig i, at de, der bor der, overtræder deres love, og på den måde holder man selvjustits. Jeg er overbevist om, at det helt afgørende generalpræventive er det, at man bliver opdaget, og det er derfor, jeg er tilhænger af, at vi skal have noget mere politi.

Wilhelm (VS):

Der kan næppe være tvivl om, at dette forslag og dets virkninger kunne have været betydelig bedre belyst. Man kunne have indkaldt høringssvar alle mulige steder fra, man kunne have undersøgt, hvordan det er i udlandet, man kunne have undersøgt, hvordan det er gået tidligere, når man har nedsat en strafferamme, og måske endda sagt, at man tilstræbte at nedsætte de udmålte straffe. Man kunne velsagtens have fået 10 år til at gå med den slags ting, ligesom det er sket med udlændingelovgivningen og forskellige andre nødvendige reformer. I de 10 år kunne flertallet til højre have støttet den til enhver tid siddende regering i at fordoble fængselskapaciteten, og vi havde fået disse celler, og vi var aldrig kommet af med dem igen.

Jeg finder, at det er rigtigt og nødvendigt, at man skærer igennem her, og jeg synes også, at det er temmelig ubetænkeligt, når det går den vej. Det er, når det kommer til stykket, en rent politisk afgørelse, om man ønsker, at strafferammerne for disse overtrædelser skal sættes ned, om man ønsker, at den samlede fængselskapacitet i Danmark ikke gerne skal op på hverken 5.000 eller 6.000 eller 8.000 pladser, eller om man ønsker, at den tværtimod burde kunne reduceres. De problemer, der er med afvejning af straffen

for lige præcis den slags lovovertrædelser, der her er tale om, med strafudmålingen og strafferammerne for andre lovovertrædelser, er jo, når det kommer til stykket, under alle omstændigheder en vilkårlighed. Jeg mener: hvor mange checkforfalskninger går der på en fuldbyrdet voldtægt? Det er under alle omstændigheder et absurd spørgsmål. Og de dér gensidige afvejninger kan aldrig blive andet, end hvad folk på en eller anden måde synes er det rimeligste. Når vi er ovre i så løse betragtninger, så er der næppe tvivl om, at tendensen i dette forslag går i retning af det, som de fleste i dag synes er det rimeligste i de gensidige afvejninger, nemlig dette, at i forhold til voldsforbrydelserne straffes banale berigelsesforbrydelser ualmindelig og urimelig hårdt. Så tendensen i den ændring, der sker her, er klart i overensstemmelse med den almindelige opfattelse af sådanne sammenligninger af forskellige kategorier, hvor løsagtige sådanne sammenligninger så end måtte være.

Jeg kan ikke begribe, at hr. Bjørn Elmquist kan undre sig over, hvad det, han kalder »de praktiserende dommere« har udtalt. De har haft en meget vid margen i strafferammerne til at finde et udmålingsniveau, og de har lagt et udmålingsniveau, som kunne lægges på 117 forskellige måder inden for de strafferammer, de har haft. Så kommer et flertal her i salen og siger: vi ønsker dette udmålingsniveau reduceret til $\frac{2}{3}$. Kan man så forvente andet, end at de praktiserende dommere umiddelbart synes, at det er da ikke nogen særlig god idé, for det er jo i strid med det udmålingsniveau, de nu gennem mange år har fundet var det, der var det rimeligste? Hvad siger det egentlig om rimeligheden set ud fra befolkningens synspunkt, set ud fra samfundets synspunkt, set ud fra lovgivningsmagtens synspunkt? Ikke et klap naturligtvis. De betragter det beklageligvis som en underkendelse, og det er det for så vidt også. Det viser for 117. gang, at dommerstanden med dens alderssammensætning og dens rekruttering og dens konservatisme og dens vaner og dens niveaulægning er bagud i forhold til dens udvikling i sanfundet, der dog i et vist omfang afspejles en gang imellem her i salen.

Jeg synes, der er mere grund til at lægge vægt på, at i udtalelserne fra østre landsret, fra vestre landsret og fra Københavns byret